

VARKAUS KONNANSALO 3

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
Petro Pesonen 2007

Kaivausalue 3 kaivetaan Konnansalon asuinpaikalla

MUSEOVIRASTO

Tiivistelmä

Varkaus Konnansalo 3

PK 3234 03 VARKAUS

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus

Museovirasto / arkeologian osasto

Kaivauksenjohtaja: FL Petro Pesonen

Konnansalo 3:n kivikautinen asuinpaikka oli Museoviraston arkeologian osaston koekaivausryhmä 1:n kesän kenttätöohjelmassa, koska maanomistajalla on suunnitteilla paikalle ainakin yksi omakotitalo ja autotallirakennus sekä saunarakennukset. Lisäksi tontille on raivattu tieura, jota ei vielä ole päällystetty. Alustavan suunnitelman perusteella ainakin autotallirakennus ja tieura ovat muinaisjäännösalueella. Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännöksen laajuus suhteessa rakennussuunnitelmiin sekä mahdollinen lisätutkimustarve. Tutkimuksilla pyrittiin myös muuten selvittämään asuinpaikan luonnetta ja säilyneisyyttä.

Löytöjä saatiin 15 koekuopasta eli kaikkiaan 25:sta koekuopasta 60 % oli löydöllisiä. Koekuoppien perusteella muinaisjäännös rajautuu törmän ja raivatun ajouran väliselle tasanteelle, 35 x 20 metriä kokoiselle alueelle. Koekuopituksen ja kaivausalueilta saatujen havaintojen perusteella muinaisjäännöksestä voidaan rajata erikseen keskeinen, löytörikkaampi alue, joka on hieman yli puolet em. alueesta. Tämä rajautuu muinaisjäännöksen itäosaan 20 x 20 metriä kokoiselle alueelle, jonka sisällä oli kaivausalue 1. Tutkimusten perusteella rajattiin asuinpaikan itäinen osa edelleen suojeltavaksi muinaisjäännökseksi, jolla mahdollisesti jatketaan tutkimuksia tulevaisuudessa koko tontin vapauttamista silmällä pitäen.

Konnansalon asuinpaikan löydöt ajoittuvat myöhäiskivikaudelle. Keramiikkaa on kahta laatua: asbestisekoitteista ja orgaanissekoitteista, ensimmäinen lienee Pöljän keramiikkaa, jälkimmäinen mahdollisesti Pyheensillan keramiikkaa. Muista löydöistä erikoisempia ovat kiilleliuskeinen siimanpaino ja pieni luuesineen katkelma. Loput löydöt ovat kvartsiesineitä, -iskoksia ja -ytimiä, kvartsiitti-iskoksia, palanutta luuta, asbestia ja punamultahippuja.

Löydöt: KM 36703: 1-1245

Ajoitus: myöhäiskivikausi: Pöljän keramiikka, Pyheensillan keramiikka

Tutkitun alueen laajuus: n. 1000 m² koekuopin, kaivausala 35,75 m²

Kenttätöaika: 4.-15.6.2007

Tutkimuskustannukset: Museovirasto, arkeologian osasto

Tutkimusraportti: Petro Pesonen 20.12.2007 Museoviraston arkeologian osaston arkisto

Sisällysluettelo

1. Arkistotiedot.....	1
2. Johdanto	2
3. Tutkimushistoria, sijainti ja topografia	2
Tutkimushistoria	2
Asuinpaikan sijainti ja topografia	2
4. Kaivauksen toteutus ja kaivaustekniikka	4
5. Kaivaushavainnot ja löydöt	5
Muinaisjäännöksen laajuus	5
Kaivausalue 1.....	8
Kaivausalue 2.....	9
6. Yhteenveto.....	12
Negatiivi- ja kuvaluettelo	13
Dialuettelo	14
Digikuvaluettelo	15
Karttaluettelo	16
GT –karttaote.....	17
Peruskarttaote	18
Muut kartat	19
Valokuvataulut	42

1. Arkistotiedot

VARKAUS KONNANSALO 3 (1000006674)

Kivikautisen asuinpaikan koekaivaus
Petro Pesonen 2007

<i>Kunta:</i>	Varkaus
<i>Kylä:</i>	Pussilantaival
<i>Tilat ja maanomistajat:</i>	915-412-2-66, HELVELÄ om. Ahlfors, Mikko Matti Elias, os. Koivikontie 2 as. 18, 78880 Kuvansi
<i>Peruskartta:</i>	3234 03 VARKAUS
<i>Yhtenäiskoordinaatit:</i>	p= 6917 870, i= 3545 100, z= 86-90 m mpy
<i>Aiemmat tutkimukset:</i>	Jussila, Timo, inventointi 2006 (Konnansalon asemakaavoitet- tavan alueen muinaisjäännösinventointi 2006)
<i>Kertomukseen liittyvät löydöt:</i>	KM 36703: 1-1245 (saviastian paloja 152 kpl, siimanpaino, kivilajikappaleita 2 kpl, kvartsikaapimia 10 kpl, kvartsipora, kvartsiesine, kvartsiytimiä 8 kpl, kvartsi-iskoksia 747 kpl, kvartsiitti-iskoksia 3 kpl, luuesineen katkelma, palanutta luuta 574,1 g, asbestia 5 kpl, punamultahippuja 6 kpl)
<i>Aiemmat löydöt:</i>	KM 36140: 1-3 (kvartsi-iskoksia 3 kpl, palanutta luuta 34 kpl)
<i>Mustavalkonegatiivit:</i>	144601-144622
<i>Diapositiivit:</i>	60791-60809
<i>Digikuvat:</i>	DG3:1-16

2. Johdanto

Konnansalo 3:n kivikautinen asuinpaikka oli Museoviraston arkeologian osaston koekaivausryhmä 1:n kesän kenttätöohjelmassa, koska maanomistajalla on suunnitteilla paikalle ainakin yksi omakotitalo ja autotallirakennus sekä saunarakennukset. Lisäksi tontille on raivattu tieura, jota ei vielä ole päällystetty. Alustavan suunnitelman perusteella ainakin autotallirakennus ja tieura ovat muinaisjäännösalueella. Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännöksen laajuus suhteessa rakennussuunnitelmiin sekä mahdollinen lisätutkimustarve. Tutkimuksilla pyrittiin myös muuten selvittämään asuinpaikan luonnetta ja säilyneisyyttä.

Kaivaustutkimuksia johti allekirjoittanut, piirtäjänä toimi HuK Miikka Tallavaara ja tutkimusavustajana HuK Meri Varonen. Kaivajina oli kolme arkeologian opiskelijaa: HuK Satu O’Ceallacháin, fil. yo Laija Simponen ja fil. yo Noora Taipale. Kenttätöitä tehtiin 4.-15.6.2007. Jälkityöt on tehty syksyn ja talven 2007 aikana. Kaivauksenjohtaja on luetteloinut löydöt ja laatinut kaivausraportin, piirtäjä piirtänyt kenttäkartat puhtaaksi ja tutkimusavustaja puhdistanut löydöt. Diat ja negatiivit on luetteloinut FM Satu Koivisto.

Helsingissä 20.12.2007

FL Petro Pesonen

3. Tutkimushistoria, sijainti ja topografia

Tutkimushistoria

Konnansalo 3:n kivikautinen asuinpaikka löytyi vuonna 2006 Konnansalon asemakaavoitettavan alueen muinaisjäännösinventoinnissa. Inventoinnin suorittajat Timo Jussila ja Timo Sepänmaa löysivät Konnansalon kaava-alueelta neljä ennestään tuntematonta kiinteää muinaisjäännöstä, joista yksi on mahdollisesti esihistoriallinen kiviröykkiö ja kolme muuta ovat kivi- tai varhaismetallikautisia asuinpaikkoja. Konnansalo 3:sta inventoijat löysivät kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta koekuopista, joissa oli myös vahva 5-15 cm paksu kulttuurikerros. Asuinpaikan arveltiin rajautuvan noin 30 x 15 metriä kokoiselle tasanteelle. Muita tutkimuksia kohteella ei ole tehty ennen vuoden 2007 koekaivausta.

Asuinpaikan sijainti ja topografia

Konnansalo sijaitsee Varkauden kaupungin pohjoispuolella, Leppävirran kunnan rajalla. Konnansalo ei ole alkuaan saari, vaan se on ollut Kopolanniemen luoteinen niemi, jonka rannat ovat Unnukan ja siihen liittyvien vesien rantoja. Nykyään Konnansalo on saarena, koska Unnukan Murhilahdesta on kaivettu leveä Pussilantaipaleen kanava eteläisille vesille. Konnansalon eteläosassa on Kuntorannan lomakeskus ja Pussilanjoen omakotitaloalue, keskiosissa on joitakin pieniä tiloja viljelyksineen ja pohjois- ja itäosat ovat rakentamatonta metsää ja rantaa. Tunnetut muinaisjäännökset sijaitsevat Konnansalon länsirannalla, Haiseva-nimisen järven rannalla.

Konnansalo 3:n asuinpaikka sijaitsee Konnansalon länsirannan pohjoisosassa, Lammassaarta vastapäätä olevan lahdekkeen rannalla, rannasta noin 50 metrin päässä, pienen avokallion päällä olevalla tasanteella. Rannassa olevalta kesämökiltä on matkaa asuinpaikalle 60-80 metriä suoraan itään. Paikalle johtaa Varkaudesta tie, nimeltään Pikkukonnantie. Tasannetta rajoittaa lännessä avokallio ja etelässä kalliosta jatkuva itään päin loiventuva törmä muinaisrantakivikoineen noin 86-87 m mpy korkeudella. Törmän juurelta maasto laskee tasaisesti Haisevan järveen, joka on 81,3 m mpy korkeudella. Tasanne on tasainen vain välittömästi törmän takana noin 30 x 15 metriä kokoisella alueella – maasto nousee edelleen kohti koillista ja tutkittavan tontin itäisin nurkka Pikkukonnantien tuntumassa on reilusti yli 90 m mpy korkeudella. Tutkittavan tontin pohjoisreunaa pitkin on raivattu ja osittain pohjustettu tieura, joka johtaa rannassa olevalle mökille. Rantaan on tehty pysäköinti- ja kääntöalue. Tieuraa ei vielä tutkimusajankohtana oltu ojitettu. Pikkukonnantien varteen on raivattu alue työmaavajalle, jota käytettiin maanomistajan suostumuksella kaivausten aikaisena työkaluvastona.

Kasvillisuus on mustikkatyypin kangasmetsää ja puusto havupuuvaltaista sekametsää, enimmäkseen mäntyä kaivauksen kohdalla ja rannalla enemmän lehtipuuta. Raivatun tieuran pohjoispuolella maasto jatkuu vähän matkaa jyrkkänä länteen laskevana rinteenä mutta muodostaa pian luoteeseen kurottavan niemennokan, josta rinne kaartuu itään. Pikkukonnantien päässä on kesämökki. Asuinpaikasta 50 metriä koilliseen, Pikkukonnantien länsipuolella on tervahauta ja välittömästi tervahaudan tuntumassa, tasaisella alueella, luoteeseen suuntautuvalla tasanteella on tyypillisen kampakeramiikan aikainen asuinpaikka, Konnansalo 5.

DG 3:1. Koekuopitus käynnissä.

Unnukka ja Haiseva kuuluvat Muinais-Saimaan piiriin, joten alueella on tapahtunut huomattavia vesistömuutoksia ja rannansiirtymistä. Varkauden virrat ja kosket muodostavat kynnyksen, jonka eteläpuolinen Haukivesi on eteläisen Saimaan kanssa samalla korkeudella, 75.8 m mpy. Pohjoispuolinen Unnukka on 5.5 metriä ylempänä, 81.3 m mpy korkeudella. Alueelle voidaan soveltaa Timo Jussilan laatimaa Saimaan rannansiirtymisohjelmaa (<http://www.mikroliitti.fi/rajoitus.htm>), jonka mukaan Konnansalo 3:n asuinpaikan ikäys olisi noin 2300 eKr. ja Konnansalo 5:n vastaavasti noin 3750 eKr.¹ Ajoitukset sopivat hyvin yhteen kohteiden löytömaterialin kanssa, sillä Konnansalo 3:n löydöt ovat myöhäskivikautisia, ilmeisesti Pöljän ja Pyheensillan keramiikkaa, ja Konnansalo 5:n taas tyypillistä kampakeramiikkaa.

Maaperä asuinpaikalla on kivistä, hienoa hiekkaa, joka muuttuu syvemmällä hiedaksi ja hiesuksi. Paikoin kallio tulee näkyville tai lähelle maan pintaa – tutkimusalueella tämä havaittiin läntisimmissä koekuopissa (ks. koekuoppaluettelo).

4. Kaivauksen toteutus ja kaivaustekniikka

Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännöksen laajuus suhteessa rakennussuunnitelmiin sekä mahdollinen lisätutkimustarve. Tutkimuksilla pyrittiin myös muuten selvittämään asuinpaikan luonnetta ja säilyneisyyttä. Tarkkaa rakennussuunnitelmaa ei kuitenkaan ollut käytössä, vain ote asemakaavaluonnoksesta, johon oli merkitty mahdolliset rakennusten suurpiirteiset sijainnit tontilla. Tässä otteessa tontti on vielä ajateltu jaettavan kahteen osaan, jolloin paikalle olisi rakennettu kaksi asuinrakennusta saunoineen – autotallit olisi sijoitettu tonttien rajalle. Tontinomistaja kävi paikalla selvittämässä asiaa ja tällöin kävi ilmi, että tonttia ei ollut enää tarkoitus jakaa ja että paikalle tulisi vain yksi asuinrakennus lisärakennuksineen. Topografisesti ja maisemallisesti paras kohta kaikenlaiseen rakentamiseen on juuri sama tasanne, jolla muinaisjäännös sijaitsee. Hän antoi myös tarkemman kaavakartan, johon oli merkitty korkeuskäyrät. Tässä kartassa tontin eteläraja on erilainen kuin asemakaavaluonnoksessa. Kaivauskertomuksen yleiskarttaan tontin rajat on piirretty tontinomistajan antaman kartan perusteella. Myös Maanmittauslaitoksen Karttapaikassa tontin raja on samalla tavalla. Tutkimussuunnitelmaan kuului myös raivatun tieuran tarkastaminen ja kaivaminen mikäli se olisi tarpeen. Tie oli kuitenkin pohjustettu ja sille oli lisäksi tuotu maa-ainesta muualta, joten sen kaivaminen oli turhaa. Tien leikkauksissa ei näkynyt löytöjä tai kulttuurikerrosta.

Muinaisjäännöksen laajuutta selvitettiin laatimalla tasanteelle koekuoppaverkosto viiden metrin välein, törmän ja tien rajaamalle alueelle. Idässä koekuopitus lopetettiin ensimmäisiin löydöttömiin koekuoppiin. Maastokin jyrkkeni ja muuttui hyvin kiviseksi tässä suunnassa. Periaatteessa kaikki kuopat on kaivettu siten, että koordinaattipiste on koekuopan lounaiskulmassa. Osa kuopista on joutunut puuston tai kivien takia sijoittamaan kuitenkin koordinaattipisteen jollekin muulle puolelle. Koekuoppa- ja löytöluettelossa ilmoitetaan koekuopan lounaiskulman koordinaatti.

Koekuopitusmetodina käytettiin nopeaa menetelmää, jossa kuopat kaivettiin lapiolla mahdollisia kiinteitä rakenteita kuitenkin silmälläpitäen ja kaivettu maa seulottiin alusmuovin päällä. Seulun silmäkoko oli 4 mm. Löydöt otettiin talteen ja seulottu maa kaadettiin takaisin kuoppaan ja turve”hattu” asetettiin takaisin kuopan päälle. Koekuoppien koko oli 50 x 50 cm. Kunkin koekuopan edustavin profiili dokumentoitiin kirjallisesti ja joistakin otettiin valokuvia. Havainnot on kirjattu koekuoppaluetteloon. Koska koekuoppien koko on ns. normaalimenetelmään verrattuna vain neljännes, voidaan sanoa, että yksikin löytö koekuopasta on jo selvä merkki muinaisjäännöksestä.

¹ Asuinpaikkojen korkeuksina käytetty seuraavia lukuja: Konnansalo 3, 87 m mpy ja Konnansalo 5, 92 m mpy.

DG 3:2. Koekuoppaa 489/300 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE.

Kaivauskoordinaatisto laadittiin pääilmansuuntien mukaan siten, että x-koordinaatti kasvoi pohjoiseen ja y-koordinaatti itään. Suuntien määrittelyyn käytettiin bussolia ja y-linjan suunta on siten 0 gon. Alueella käytettiin useita takymetrin kiintopistettä ja niistä paikalleen jääneet kiintopisteet 2 ja 3 on merkitty myös yleiskarttaan. Korkeus siirrettiin Haiseva-järvestä (maastokartalla korkeus 81,30 m mpy). Myöhemmin löydettiin tontin eteläpuolella rinteessä sijaitseva kiintopiste (91,056 m mpy, merkitty yleiskartalle), jolta siirretyn korkeuden ero järvestä siirrettyyn oli vain kolme senttimetriä. Näin ollen korkeuksia ei enää muutettu vastaamaan kiintopisteen tietoa, vaan kaivauksella käytettiin järvestä siirrettyä korkeutta. Koekuoppien merkitsemiseen ja yleiskartan laatimiseen käytettiin takymetriä. Yleiskartan korkeuskäyrät on saatu tontin omistajan toimittamasta kaavakartasta. Jonkin verran käyriä on täydennetty ja korjattu yleiskarttaa varten tehtyjen mittausten perusteella

Kiintopisteet ovat seuraavat:

- 1) puupaalu, $x= 498$, $y= 293$, $z= 87,93$ m mpy (ei jätetty paikalleen)
- 2) puupaalu, $x= 498$, $y= 301,95$, $z= 88,57$ m mpy (jäänyt paikalle)
- 3) kanto, $x= 506,167$, $y= 295,361$, $z= 88,377$ m mpy (jäänyt paikalle)
- 6) kivi, $x= 511,070$, $y= 300,785$, $z= 89,343$ m mpy (jäänyt paikalle, ei yleiskartalla)

Kantoon on kaiverrettu rasti vuosirenkaiden keskelle ja se on vielä merkitty mustalla tussilla. Kiveen kiintopiste on merkitty mustalla ruksilla, jonka ympärillä on punainen ympyrä. Puupaalua ei ehkä voi jatkossa enää käyttää kiintopisteenä, sillä routa tulee liikuttelemaan sitä talven aikana. Mikäli jatkotutkimuksissa ei ole käytössä takymetriä, voidaan paalutuksessa käyttää apuna kolmea paikalle jätettyä puista merkkipaalua, jotka ovat $x= 294$, $y= 494$; $x= 294$, $y= 498$ ja $x= 298$, $y= 494$. Paalujen sijainti on merkitty myös yleiskarttaan.

Koekuoppia kaivettiin asuinpaikalle yhteensä 25 kpl yhden kaivauspäivän aikana. Löydöt otettiin koekuopista talteen kuopittain, kaivauserroksia ei käytetty. Kuoppien kaivamisen ja dokumentoinnin jälkeen ne täytettiin ja maisemoitiin.

Kaivausalueita laadittiin kolme kappaletta ja niiden kaivaminen aloitettiin kolmantena kenttätyöpäivänä. Alue 1 laadittiin koekuopan 495/295 ympärille 12 m^2 laajuisena, alue 2 koekuopan 500/290

ympäri 16 m² laajuusena ja vielä alue 3 koekuopan 505/285 länsipuolelle 4 m² laajuusena. Kaivausalueiden tarkoituksena oli aloittaa muinaisjäännöksen poiskaivaminen lännestä käsin kohti keskeisintä löytöaluetta kaivausalueen 1 itä- ja pohjoispuolella.

DG 3:13. Kaivausalueen 3 kerrosta 3 kaivetaan, Laija Simponen ja Noora Taipale.

Kaivausalueet avattiin turpeista lapioilla, kiinteän turpeen alla ollut irtonainen humus poistettiin pelkoilla (= kerros 0). Kaivettu maa alettiin seuloa 4 mm seulalla ensimmäisestä mineraalimaakerroksesta lähtien, välillä kaivettiin tyhjempiä alueita seulomattakin. Kaivausalueilla 1 ja 2 ensimmäiset kaksi kaivauskerrosta kaivettiin 7 cm:n paksuisina ja kolmas kerros 10 cm:n paksuisena. Alueella 1 neljäs kaivauskerros piti sisällään enää featurena kaivettavat likamaaläikät, alueella 2 kaivettiin vielä yksi 10 cm:n kerros osassa aluetta ja vasta tämän jälkeen kaivettiin featureita. Kaivausalueella 3 kaivettiin kolme 10 cm:n paksuista kaivauskerrosta, jonka jälkeen kaivettiin enää likamaaläikkä pois. Löydöt otettiin tarkasti talteen eli löytöjen sijainti mitattiin takymetrillä. Seulasta tulleet löydöt sijoitettiin sen alueen keskelle, mistä maa oli kaivettu. Tarkkuus pysyttelee näin menetellen yleensä 10-20 cm rajoissa. Kaivauksen jälkeen alueet täytettiin ja maisemoitiin. Koska kaksi koekuoppaa on kaivausalueiden sisällä, kaivettiin Konnansalossa $12 + 14 + 4 + 25 \cdot 0,25 - 2 \cdot 0,25$ m² eli yhteensä 35,75 m².

5. Kaivaushavainnot ja löydöt

Muinaisjäännöksen laajuus

Löytöjä saatiin 15 koekuopasta eli kaikkiaan 25:sta koekuopasta 60 % oli löydöllisiä. Likamaata tai mahdollista likamaata havaittiin vain kuitenkin neljässä koekuopassa. Toisaalta maannos oli muutenkin ruskea ja useissa kuopissa kirjattu tummanruskea hiekka saattaa itse asiassa pitää sisällään myös likamaata. Muinaisjäännöksestä ei ole maan pinnalle näkyviä rakenteita, kuten asumuspainanteita tai kuoppia.

Löydölliset koekuopat ja likamaahavainnot keskittyvät alueen itäosaan, y-linjalta 290 itään. Tämän länsipuolella olevista koekuopista vain kolme oli löydöllisiä ja niissäkin oli vain muutama kvartsi-

iskos. Myös läntisemmät kaivausalueet 2 ja 3 olivat vähälöytöisempiä kuin itäisempi kaivausalue 1. Runsaslöytöisimmät koekuopat olivat 495/295 ja 499,50/309,50. Näistä ensimmäisen ympärille laadittiin kaivausalue 1. Koekuoppien perusteella muinaisjäännös rajautuu törmän ja raivatun ajouran väliselle tasanteelle, 35 x 20 metriä kokoiselle alueelle. Koekuopituksen ja kaivausalueilta saatujen havaintojen perusteella muinaisjäännöksestä voidaan rajata erikseen keskeinen, löytörikkaampi alue, joka on hieman yli puolet em. alueesta. Tämä rajautuu muinaisjäännöksen itäosaan 20 x 20 metriä kokoiselle alueelle, jonka sisällä on kaivausalue 1. Kyseinen alue on merkitty yleiskarttaan harmaalla rasterilla ja alue on merkitty myös maastoon sinisin merkintänuhoin puihin.

Mikäli jatkossa päädytään vapauttamaan koko muinaisjäännösalue tutkimusten jälkeen, kannattanee kaivaukset keskittää koekuopan 499,50/309,50 ja kaivausalueen 1 väliselle alueelle koekuoppien 499,50/309,50, 494,50/310,50, 490/305, 495/305 ja 495/300 ympäristöön. Toinen mahdollinen suunta on kaivausalueen 1 ja siitä vajaa kymmenen metriä pohjoiseen sijaitsevan suuren maakiven välinen alue eli koekuoppien 500/295 ja 504,50/295,50 ympäristö.

<i>x</i>	<i>y</i>	<i>z</i>	<i>kuvaus</i>	<i>löydöt</i>
495	280	85.51	turve 2-3 cm, sitten avokallio	-
504,50	279,50	86.39	ohut turvekerros, vähän hiekkaa, sitten kallio ja kiviä, kaivettu 10 cm	-
509	279,50	86.54	ohut turvekerros ja vähän hiekkaa avokallion päällä, kaivettu 5-10 cm	-
495	285	86.59	turve 5 cm, sitten kallio	KM 36703: 1221 kvartsi-iskos
500	285		turve 5-10 cm, ruskea hiekka 15 cm, sitten vaalea pohjamaa, runsaasti kiviä	-
505	285	86.86	turve 10 cm, sitten ruskeaa hiekkaa 15 cm, vaalea pohjahiesu, toinen kvartseista aivan pinnassa, toinen 20 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	KM 36703: 1222 kvartsi-iskoksia 2 kpl
509,50	284,50	87.50	turve 5 cm, sitten kellanruskea sora ja iso kivi, löytö aivan pinnassa, kaivettu 20 cm	KM 36703: 1223 kvartsi-iskoksia 2 kpl
495	290	86.78	turve 10 cm, ruskea kivinen hiekka, joka vaalenee 30 cm syvyydellä, kaivettu 45 cm	-
500	290	87.23	ohut turvekerros, sitten kivinen ruskea hiekka 15-20 cm, pohjalla harmaa hiesu, löytöjä ainakin 25 cm syvyydelle asti, kaivettu 40 cm	KM 36703: 1224-1225 asbestikeramiikkaa 1kpl, kvartsi-iskoksia 5 kpl
505	290		turve 5 cm, ruskea hiekka 5 cm, sitten vaalea hiesu/hieta, kiviä, kaivettu 40 cm	-
489,50	294,50	86.82	turve 5 cm, tummanharmaa hiekka 10 cm, sitten asteittain vaaleneva hiekka, kunnes puhdas pohjamaa 25 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	-
495	295	87.21	ohut turvekerros, ruskea likamaakerros 15 cm, sitten harmaa 10 cm kerros ja vielä 5 cm ruskea likamaakerros , jonka jälkeen harmaa pohjahiesu, kaivettu 45 cm, ylemmästä kerroksesta keramiikkaa ym., alemmasta palanutta luuta	KM 36703: 1226-1228 asbestikeramiikkaa 2 kpl, kvartsi-iskoksia 12 kpl, palanutta luuta 3,4 g
500	295		turve 10 cm, ruskea hiekka 15-20 cm, jossa runsaasti kiviä, pohjalla, harmaa hiesu, löydöt 10-15 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm	KM 36703: 1229 kvartsi-iskoksia 5 kpl
504,50	295,50	88.02	turve 10 cm, sitten vaalea kerros, jonka jälkeen ruskea hiekka, paljon kiviä, vaalenee noin 40 cm syvyydellä, keramiikkalöydöt pinnalla, kvartsiä syvemältä, kaivettu 45 cm	KM 36703: 1230-1232 asbestikeramiikkaa 1 kpl, kvartsiydin, kvartsi-iskoksia 4 kpl
489	300	87.52	turve 5 cm, vaaleanruskea hiekka 10 cm, vaa-	-

			lenee puhtaaksi pohjamaaksi 25 cm syvyydellä, kaivettu 30 cm	
495	300	87.66	ohut turvekerros, huuhtoutumiskerros, sitten kivinen ja sorainen hiekka, joka vaalenee 25 cm syvyydellä, kaivettu 40 cm	KM 36703: 1233-1235 kvartsikaavin, kvartsi-iskoksia 6 kpl, palanutta luuta 0,3 g
499,50	299,50	88.02	turve 10 cm, ruskea kivinen hiekkakerros 15 cm, sitten harmaa pohjahiesu, löytö melkein pohjalta, kaivettu 35 cm	KM 36703: 1236 kvartsi-iskos
490	305	87.47	turve 5 cm, ruskea likamaakerros 30 cm, jossa runsaasti kiviä, kaivettu 60 cm, jossa ei vielä selvästi puhdasta pohjaa näkyvissä	KM 36703: 1237 kvartsi-iskoksia 8 kpl
495	305	87.97	turve 10 cm, ruskea likamaakerros 15-20 cm, vaalea pohjahiesu 30 cm syvyydellä, kaivettu 35 cm, löytöjä pinnalta aina 30 cm syvyydelle	KM 36703: 1238 kvartsi-iskoksia 4 kpl
500	305	88.43	turve 10 cm, tummanruskea hiekka 10 cm, sitten vaalea pohjahiesu, kaivettu 40 cm	KM 36703: 1239 asbestikeramiikkaa 1 kpl
505	305	88.95	turve 10 cm, tummanruskea hiekka, ei pystytty kaivamaan 20 cm syvemmälle ison kiven ja juurien vuoksi, kvartsi löytyi 10-15 cm syvyydeltä	KM 36703: 1240: kvartsi-iskos
490	310	88.03	turve 10 cm, ruskea sorainen hiekka 10 cm, sitten vaalea pohjahieta, kaivettu 30 cm	-
494,50	310,50		turve 10-15 cm, ruskea hiekka 15 cm, sitten vaalea pohjamaa, kaivettu 30 cm	KM 36703: 1241-1242 kvartsi-iskoksia 7 kpl, kvartsiitti-iskos
499,50	309,50	89.03	turve 10 cm, ruskea mahdollinen likamaa 15 cm, runsaasti isoja kiviä, vaalea pohjahiesu 35-40 cm syvyydellä, löytöjä koko kuopan syvyydeltä, kaivettu 45 cm	KM 36703: 1243-1245 asbestikeramiikkaa 1kpl, kvartsi-iskoksia 14 kpl, palanutta luuta 0,1 g
495	315	89.18	turve 10 cm, kellanruskea sorainen hiekka, kaivettu 35 cm	-

Kaivausalue 1

Kartat 4-8,16-19; kuvat 3-6; diat 60793-60798; digikuvat DG3:3-5,8,11; löydöt KM 36703: 1-817.

Kaivausalue 1 avattiin koekuopan 495/295 ympärille, josta oli löytynyt asbestikeramiikkaa, kvartsi-iskoksia ja palanutta luuta (KM 36703: 1226-1228). Alue oli laajuudeltaan 12 m². Alueella kaivettiin kolme kaivauskerrosta, kerrokset 1-2 paksuudeltaan 7 cm ja kerros 3 paksuudeltaan 10 cm. Lisäksi kaivettiin syvemmälle menevät likamaaläikät kaivausalueen eteläosassa ja luoteisnurkassa. Näiden löydöt merkittiin kerrokseen 4. Syvimmillään aluetta 1 kaivettiin 57 cm.

Kaivauskerroksessa 1 maa oli alueella kuivaa ja pölyistä, ruskeaa kulttuurimaata, jossa oli suhteellisen paljon löytöjä etenkin alueen länsiosassa. Löytönä saatiin talteen mm. kiilleliuskeinen siimanpaino (KM 36703: 80). Isoja kiviä oli varsinkin alueen lounaisosassa. Toisessa kaivauskerroksessa luuta oli paikoin niin paljon, että maata otettiin vain pussiin myöhemmin jälkityövaiheessa seulottavaksi. Toisen kerroksen löydöt keskittyivät alueen koillisreunan tuntumaan. Ruskeaa ja punaruskeaa likamaata oli lähes koko alueella isojen kivien lomassa – vain pohjois- ja itäreunassa oli puhdasta maata. Seuraavan kerroksen jälkeen likamaat loppuivat suuressa osassa kaivausaluetta ja erikseen kaivettavaksi jäi enää kaksi likamaaläikkää alueen eteläosassa. Kaivausalueen länsireunasta piirretty profiilikartta osoittaa likamaakerroksen olevan 5-30 cm paksu.

DG 3:5. Kaivausalue 1, taso 2. SE-NW.

Kaivausalueen 1 löydöt ovat pääasiassa keramiikkaa, kvartssia ja palanutta luuta. Keramiikkaa on kahdella eri sekoitteella: asbestilla ja orgaanisilla aineilla. Asbestikeramiikka on todennäköisesti myöhäiskivikautista Pöljän keramiikkaa ja orgaanissekoitteinen keramiikka muistuttaa kampaleimakoristeineen Pyheensillan keramiikkaa. Orgaanissekoitteista keramiikkaa esiintyy sisämaassa myöhäisellä kivikaudella paikka paikoin, eikä sitä yleensä lueta Pyheensillan keramiikkaan kuuluvaksi. Kyse on kuitenkin jokseenkin samanaikaisesta ilmiöstä kuin ns. Pyheensillan vaihe ja keramiikka hyvin samankaltaista, eikä mikään sinänsä estä nimittämästä sisämaan orgaanissekoitteista keramiikkaa Pyheensillan keramiikaksi. Konnansalon keramiikassa ei ole säilyneitä reunapaloja, mikä vaikeuttaa luokittelua. Eniten löydöissä on kvartssia ja palanutta luuta, joista jälkimmäisen lukumääriä ei ole laskettu vaan luut on ainoastaan punnittu. Kvartsiesineissä ovat edustettuina kaapimet ja pora. Kaivauksen ainoa kivilajiesine, pieni kiilleliuskeinen siimanpaino (KM 36703: 80) löytyi kaivausalueelta 1. Muita alueen löytöjä ovat pari kivilajikappaletta, pieni luuesineen katkelma (KM 36703: 36703: 491) ja muutama punamultahippu.

Löytölaji	yht.	0	1	2	3	4
Kivilajikappale	2				2	
Kvartsiesine	1				1	
Kvartsi-iskoksia	500	2	149	258	74	17
Kvartsiitti-iskoksia	2			2		
Kvartsikaavin	8		3	2	2	1
Kvartsipora	1		1			
Kvartsiydin	5		1	4		
Luuesineen katkelma	1				1	
Palanutta luuta (g)	518,0		50,7	346,0	107,0	14,6
Punamultahippuja	6		1	4	1	
Saviastian paloja	asb	80	1	58	20	1
Saviastian paloja	org	53	25	26	2	
Siimanpaino	1		1			

Taulukko 1. Löytöjen jakautuminen eri kaivauskerroksiin alueella 1.

Löytölaji	kpl	g
Saviastian paloja, orgaanissekoitteisia	53	41,8
Saviastian paloja, asbestisekoitteisia	81	76,5
Siimanpaino	1	4,9
Kivilajikkappaleita	2	103,2
Kvartsikaapimia	8	51,6
Kvartsipora	1	0,6
Kvartsiesine	1	1,2
Kvartsi-iskoksia	500	712,4
Kvartsiytimiä	5	351,1
Luuesineen katkelma	1	0,2
Palanutta luuta		518,0
Punamultahippuja	6	0,7
Yhteensä	659	1862,2

Taulukko 2. Kaivausalueen 1 löydöt.

Löytöjen levinnässä ei ole alueella 1 nähtävissä mitään erityistä, paitsi ehkä pienoinen löytöjen väheneminen kohti alueen etelälaitaa. Runsaimmat luukeskittymät ovat alueen pohjoisreunassa ja toisaalta alueen etelälaidalla. Orgaanissekoitteinen keramiikka on enemmän keskittyneenä alueen 1 keskivaiheille kun taas asbestikeramiikkaa on etelälaitaa lukuunottamatta koko alueella. Löytöjen syvyysjakaumassa on huomattavissa pieni ero orgaanissekoitteisen ja asbestisekoitteisen keramiikan välillä, ensimmäinen on hieman enemmän keskittynyt pintakerrokseen. Ero on tuskin kronologinen, vaan johtunee muista kulttuurikerroksen muodostumiseen liittyvistä syistä.

Kaivausalue 2

Kartat 9-12, 16-19; kuvat 7-9; diat 60799-60803; digikuvat DG3:6,9,12,15; löydöt KM 36703: 818-1198.

Kaivausalue 2 avattiin koekuopan 500/290 ympärille, josta oli löytynyt asbestikeramiikkaa ja kvartsi-iskoksia (KM 36703: 1224-1225). Laajuudeltaan alue oli 14 m². Alueella kaivettiin neljä kaivauskerrosta, kerrokset 1-2 paksuudeltaan 7 cm ja kerrokset 3-4 paksuudeltaan 10 cm. Lisäksi tutkittiin kaksi syvemmälle menevää likamaaläikkää alueen eteläosassa. Näiden löydöt merkittiin kerrokseen 5. Syvimmillään aluetta 2 kaivettiin 64 cm.

Kaivausalue 2 osoittautui vähälöytöisemmäksi kuin alue 1. Koko kaivauksen ajan alueen pohjoisosassa oli vähän löytöjä ja maa oli puhdasta. Likamaata oli alueen eteläosassa, vahvimmin kuitenkin alueen keskiosan ruuduissa 499/289-290. Myös kaivausalueella 2 maaperä oli suhteellisen kivistä, varsinkin pohjoisissa ruuduissa. Tasoissa 1 ja 2 alueen eteläosan ruuduissa 498-499/291-292 erottuva puhtaan maan alue likamaiden keskellä pieneni syvemmälle mentäessä ja likamaata ja löytöjä jatkui tämän puhtaan maan alapuolelle. Ilmiötä on vaikea selittää muuten kuin että tämä puhdas maa ei olekaan puhdasta pohjamaata vaan myöhemmin kulttuurikerroksen päälle jonkin toiminnan seurauksena kerrostunutta maata. Mahdollisesti se voisi olla matalan tuulenkaadon perua. Likamaat jatkuivat syvimmäksi alueen etelä- ja itälaidassa, jossa likamaaläikkää kaivettiin vielä tason 4 jälkeisen featureina.

DG3:6. Alue 2, taso 2. NW-SE.

Kaivausalueelta 2 tuli vähän löytöjä alueen kokoon suhteutettuna. Suurin osa löydöistä oli kvartssia, pääasiassa iskoksia, mutta myös yksi kaavin. Keramiikan palat ovat koristelematonta asbestikeraamiikkaa, todennäköisesti Pöljän keramiikkaa. Palanutta luuta löytyi vähän yli 50 grammaa.

Löytölaji	yht.	0	1	2	3	4	5
Asbestia	5			5			
Kvartsi-iskoksia	153		67	62	21	3	
Kvartsikaavin	1		1				
Palanutta luuta (g)	52,3		5,3	24,8	14,5	3,9	3,8
Saviastian paloja	asb	12	3	6	2	1	

Taulukko 3. Löytöjen jakautuminen eri kaivauskerroksiin alueella 2.

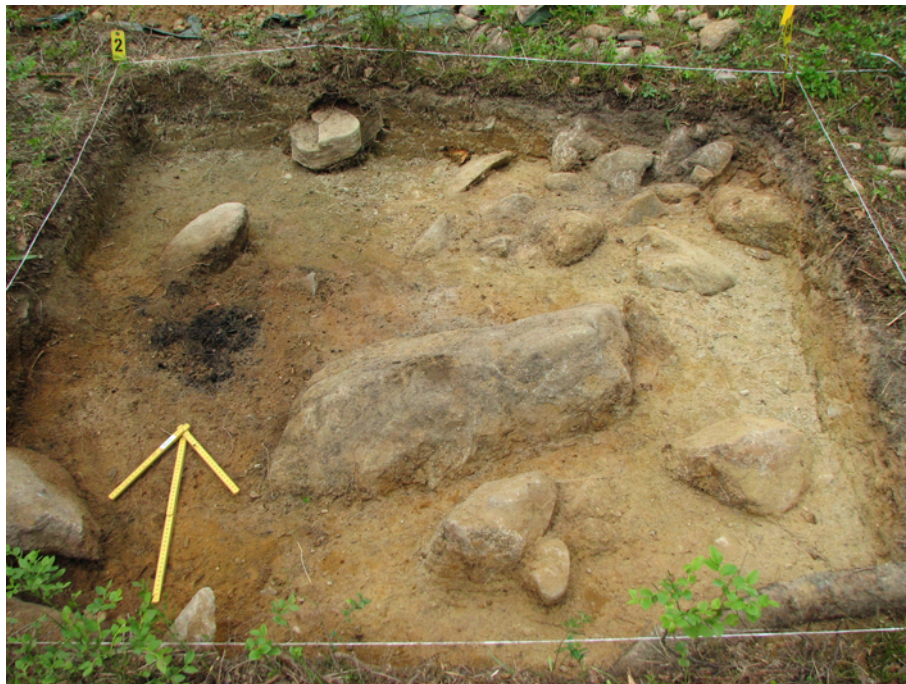
Löytölaji	kpl	g
Saviastian paloja, asbestisekoitteisia	12	15,2
Kvartsikaapimia	1	1,2
Kvartsi-iskoksia	153	302,6
Palanutta luuta		52,3
Asbestia	5	1,1
Yhteensä	201	372,4

Taulukko 4. Kaivausalueen 2 löydöt.

Kaivausalue 3

Kartat 13-19; kuvat 10-12; diat 60804-60807; digikuvat DG3:7,10,13-14; löydöt KM 36703:1199-1220.

Kaivausalue 3 avattiin koekuopan 505/285 länsipuolelle. Koekuopasta oli löytynyt kvartsi-iskoksia (KM 36703: 1222). Kaivausalueen laajuudeksi tuli 4 m². Alueella kaivettiin kolme kaivauskerrosta, kukin paksuudeltaan 10 cm ja lisäksi kaivettiin alueen keskellä ollut hiililäikkä syvemmälle feature-na. Tästä tulleet löydöt on merkitty kerrokseen 4. Syvimmillään aluetta 3 kaivettiin 67 cm.

DG 3:10. Alue 3, taso 2. S-N.

Maaperä oli tällä alueella aika kivistä, mutta kivien välissä oli likamaata ja löytöjä. Alueen keskellä oli palomaa- ja hiililäikkä, mahdollinen tulenpitopaikka. Alueen kaikki löydöt ovat kvartssia: iskoksia ja kaksi ydintä.

Löytölaji	yht.	0	1	2	3	4
Kvartsi-iskoksia	22		9	9	3	1
Kvartsiytimiä	2			2		

Taulukko 5. Löytöjen jakautuminen eri kaivauskerroksiin alueella 3.

Löytölaji	kpl	g
Kvartsi-iskoksia	22	96,7
Kvartsiytimiä	2	35,0
Yhteensä	24	131,7

Taulukko 6. Kaivausalueen 3 löydöt.

6. Yhteenveto

Konnansalo 3:n kivistä asuinpaikka oli Museoviraston arkeologian osaston koekaivausryhmä 1:n kesän kenttätöohjelmassa, koska maanomistajalla on suunnitteilla paikalle ainakin yksi omakotitalo ja autotallirakennus sekä saunarakennukset. Lisäksi tontille on raivattu tieura, jota ei vielä ole päällystetty. Alustavan suunnitelman perusteella ainakin autotallirakennus ja tieura ovat muinaisjäännösalueella. Koekaivausten tarkoituksena oli selvittää muinaisjäännöksen laajuus suhteessa rakennussuunnitelmiin sekä mahdollinen lisätutkimustarve. Tutkimuksilla pyrittiin myös muuten selvittämään asuinpaikan luonnetta ja säilyneisyyttä.

Löytöjä saatiin 15 koekuopasta eli kaikkiaan 25:sta koekuopasta 60 % oli löydöllisiä. Koekuoppien perusteella muinaisjäännös rajautuu törmän ja raivatun ajouran väliselle tasanteelle, 35 x 20 metriä kokoiselle alueelle. Koekuopituksen ja kaivausalueilta saatujen havaintojen perusteella muinaisjäännöksestä voidaan rajata erikseen keskeinen, löytörikkaampi alue, joka on hieman yli puolet em. alueesta. Tämä rajautuu muinaisjäännöksen itäosaan 20 x 20 metriä kokoiselle alueelle, jonka sisällä oli kaivausalue 1. Tutkimusten perusteella rajattiin asuinpaikan itäinen osa edelleen suojeltavaksi muinaisjäännökseksi, jolla mahdollisesti jatketaan tutkimuksia tulevaisuudessa koko tontin vapauttamista silmällä pitäen.

Konnansalon asuinpaikan löydöt ajoittuvat myöhäiskivikaudelle. Keramiikkaa on kahta laatua: asbestisekoitteista ja orgaanissekoitteista, ensimmäinen lienee Pöljän keramiikkaa, jälkimmäinen mahdollisesti Pyheensillan keramiikkaa. Muista löydöistä erikoisempia ovat kiilleliuskeinen siimanpaino ja pieni luuesineen katkelma. Loput löydöt ovat kvartsiesineitä, -iskoksia ja -ytimiä, kvartsiitti-iskoksia, palanutta luuta, asbestia ja punamultahippuja.

Negatiivi- ja kuvaluettelo

Kuvaaja: Petro Pesonen 2007

Neg.nro	Kuva	Aihe, suunta	Pvm
144601	1	Koekuopitus käynnissä. SE-NW	5.6.2007
144602	2	Koekuoppaa 489/300 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE	5.6.2007
144603		Alue 1, pinta, rajattuna. W-E	5.6.2007
144604		Alue 1, pinta, rajattuna. NW-SE	5.6.2007
144605		Alue 2 paalutettuna. N-S	6.6.2007
144606		Alue 1, taso 1. SW-NE	7.6.2007
144607		Alue 2, taso 1. NW-SE	7.6.2007
144608	3	Alueen 1 kerrosta 2 kaivetaan. NW-SE	7.6.2007
144609	4	Alue 1, taso 2. SE-NW	11.6.2007
144610	7	Alue 2, taso 2. NW-SE	12.6.2007
144611	10	Alueen 3 kerrosta 1 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin.. E-W	12.6.2007
144612		Alue 3, taso 1. S-N	13.6.2007
144613	5	Alue 1, taso 3. SE-NW	14.6.2007
144614	8	Alue 2, taso 3. NW-SE	14.6.2007
144615		Alue 3, taso 2. S-N	14.6.2007
144616	6	Aluetta 1 täytetään, Meri Varonen.	15.6.2007
144617	9	Alue 2, taso 4. S-N	15.6.2007
144618	12	Kaivausalueita 3, kerrosta 3 kaivetaan, Laija Simponen ja Noora Taipale.	15.6.2007
144619	11	Alue 3, taso 3. S-N	15.6.2007
144620		Alue 2, kuoppa profiilissa x=297, y=491-492.	15.6.2007
144621	13	Alueita täytetään.	15.6.2007
144622	14	Ryhmäkuva. Vasemmalta Noora Taipale, Meri Varonen, Miikka Tallavaara, Satu O'Ceallacháin ja Laija Simponen..	15.6.2007

Dialuettelo

Kuvaaja: Petro Pesonen 2007

Nro	Aihe, suunta	Pvm
60791	Koekuopitus käynnissä. SE-NW	5.6.2007
60792	Koekuoppaa 489/300 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin.. NW-SE	5.6.2007
60793	Alue 1, pinta, rajattuna. NW-SE	5.6.2007
60794	Alue 1, taso 1. SW-NE	7.6.2007
60795	Alueen 1 kerrosta 2 kaivetaan. NW-SE	7.6.2007
60796	Alue 1, taso 2. SE-NW	11.6.2007
60797	Alue 1, taso 3. SE-NW	14.6.2007
60798	Aluetta 1 täytetään, Meri Varonen..	15.6.2007
60799	Alue 2 paalutettuna. N-S	6.6.2007
60800	Alue 2, taso 2. NW-SE	12.6.2007
60801	Alue 2, taso 3. NW-SE	14.6.2007
60802	Alue 2, taso 4. S-N	15.6.2007
60803	Alue 2, kuoppa profiilissa x=297, y=491-492.	15.6.2007
60804	Alueen 3 kerrosta 1 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin.. E-W	12.6.2007
60805	Alue 3, taso 2. S-N	14.6.2007
60806	Kaivausaluetta 3 kerrosta 3 kaivetaan, Laija Simponen ja Noora Taipale..	15.6.2007
60807	Alue 3, taso 3. S-N	15.6.2007
60808	Alueet täytettynä. E-W	15.6.2007
60809	Ryhmäkuva. Vasemmalta Noora Taipale, Meri Varonen, Miikka Tallavaara, Satu O'Ceallacháin ja Laija Simponen..	15.6.2007

Digikuvaluettelo

Kuvaaja: Petro Pesonen 2007

Nro	Aihe, suunta	Pvm
DG3:1	Koekuopitus käynnissä. SE-NW.	5.6.2007
DG3:2	Koekuoppaa 489/300 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE	5.6.2007
DG3:3	Alue 1, taso 1. SW-NE.	7.6.2007
DG3:4	Alueen 1 kerrosta 2 kaivetaan. NW-SE.	7.6.2007
DG3:5	Alue 1, taso 2. SE-NW.	11.6.2007
DG3:6	Alue 2, taso 2. NW-SE.	12.6.2007
DG3:7	Alueen 3 kerrosta 1 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. E-W.	12.6.2007
DG3:8	Alue 1, taso 3. SE-NW.	14.6.2007
DG3:9	Alue 2, taso 3. NW-SE.	14.6.2007
DG3:10	Alue 3, taso 2. S-N.	14.6.2007
DG3:11	Aluetta 1 täytetään, Meri Varonen.	15.6.2007
DG3:12	Alue 2, taso 4. S-N.	15.6.2007
DG3:13	Kaivausaluetta 3 kerrosta 3 kaivetaan, Laija Simponen ja Noora Taipale.	15.6.2007
DG3:14	Alue 3, taso 3. S-N.	15.6.2007
DG3:15	Alue 2, kuoppa profiilissa x=297, y=491-492.	15.6.2007
DG3:16	Ryhmäkuva. Vasemmalta Noora Taipale, Meri Varonen, Miikka Tallavaara, Satu O'Ceallacháin ja Laija Simponen.	15.6.2007

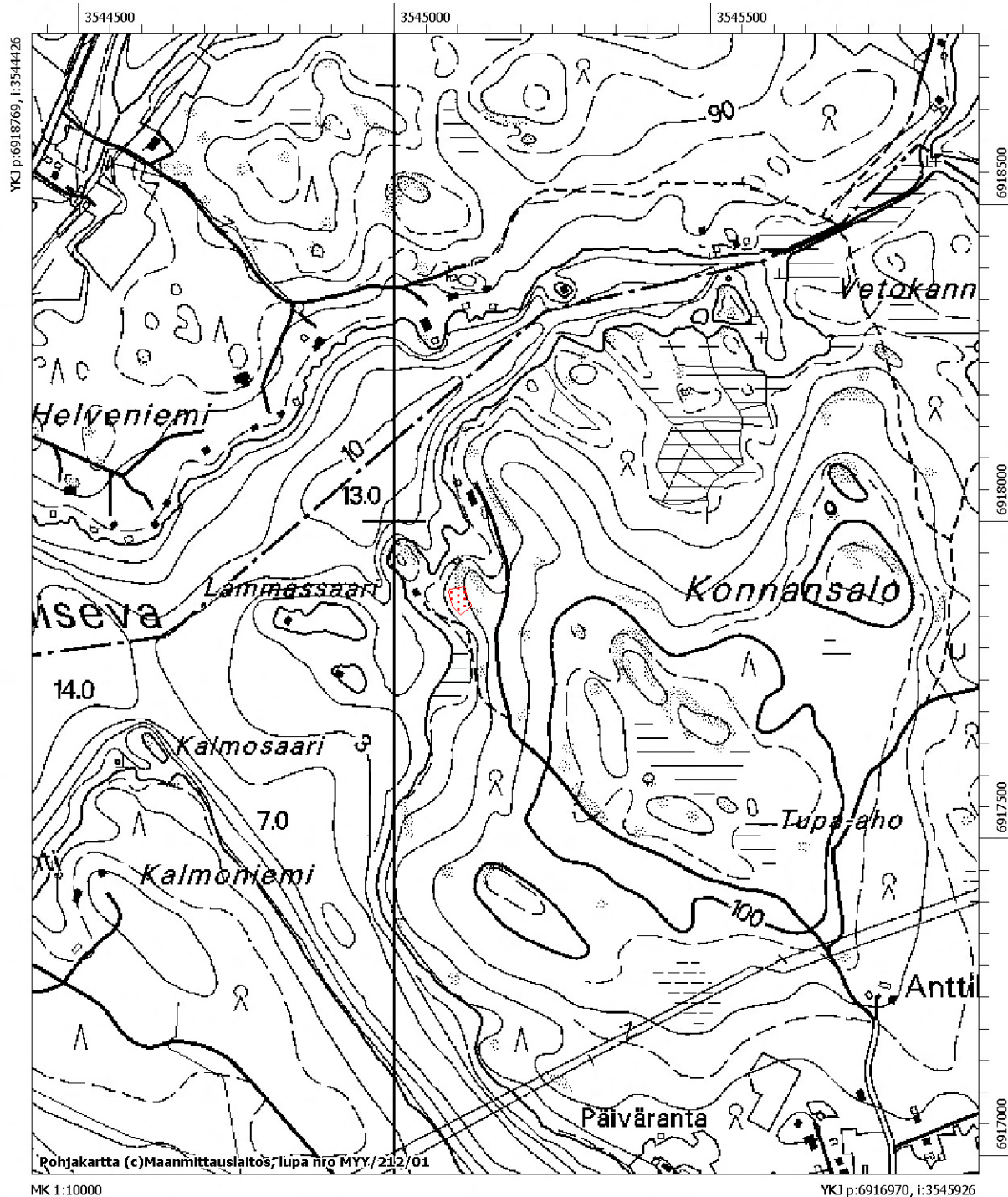
Karttaluettelo

<i>n:o</i>	<i>sivu</i>	<i>kartta</i>	<i>piirtäjä</i>	<i>mk</i>	<i>koko</i>
1	18	GT-karttaote		1:200 000	A4, paperi
2	19	Maastokarttaote		1:10 000	A4, paperi
3	20	Yleiskartta	M. Tallavaara	1:500	A3, muovi
<i>ALUE 1</i>					
4	21	Pinta- ja pohjavaaituskartta	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
5	22	Tasokartta, taso 1	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
6	23	Tasokartta, taso 2	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
7	24	Tasokartta, taso 3	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
8	25	Profiilikartta,494-498/294 idästä	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
<i>ALUE 2</i>					
9	26	Pinta- ja pohjavaaituskartta	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
10	27	Tasokartta, taso 1	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
11	28	Tasokartta, taso 2	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
12	29	Tasokartta, taso 3	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
<i>ALUE 3</i>					
13	30	Pinta- ja pohjavaaituskartta	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
14	31	Tasokartta, taso 1	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
15	32	Tasokartta, taso 2	M. Tallavaara	1:50	A4, muovi
<i>ALUEET 1-3</i>					
16	33	Levintäkartta, kaikki löydöt	M. Tallavaara ja P. Pesonen	1:100	A4, paperi
17	34	Levintäkartta, keramiikka	M. Tallavaara ja P. Pesonen	1:100	A4, paperi
18	35	Levintäkartta, kivet	M. Tallavaara ja P. Pesonen	1:100	A4, paperi
19	36	Levintäkartta, palanut luu	M. Tallavaara ja P. Pesonen	1:100	A4, paperi

Varkaus Konnansalo 3 – kivikautisen asuinpaikan sijainti. Mittakaava 1:200000.

Peruskarttaote 1:10000 (3234 03 VARKAUS). Varkaus Konnansalo 3- muinaisjäännöksen raja-
us punaisella värillä.

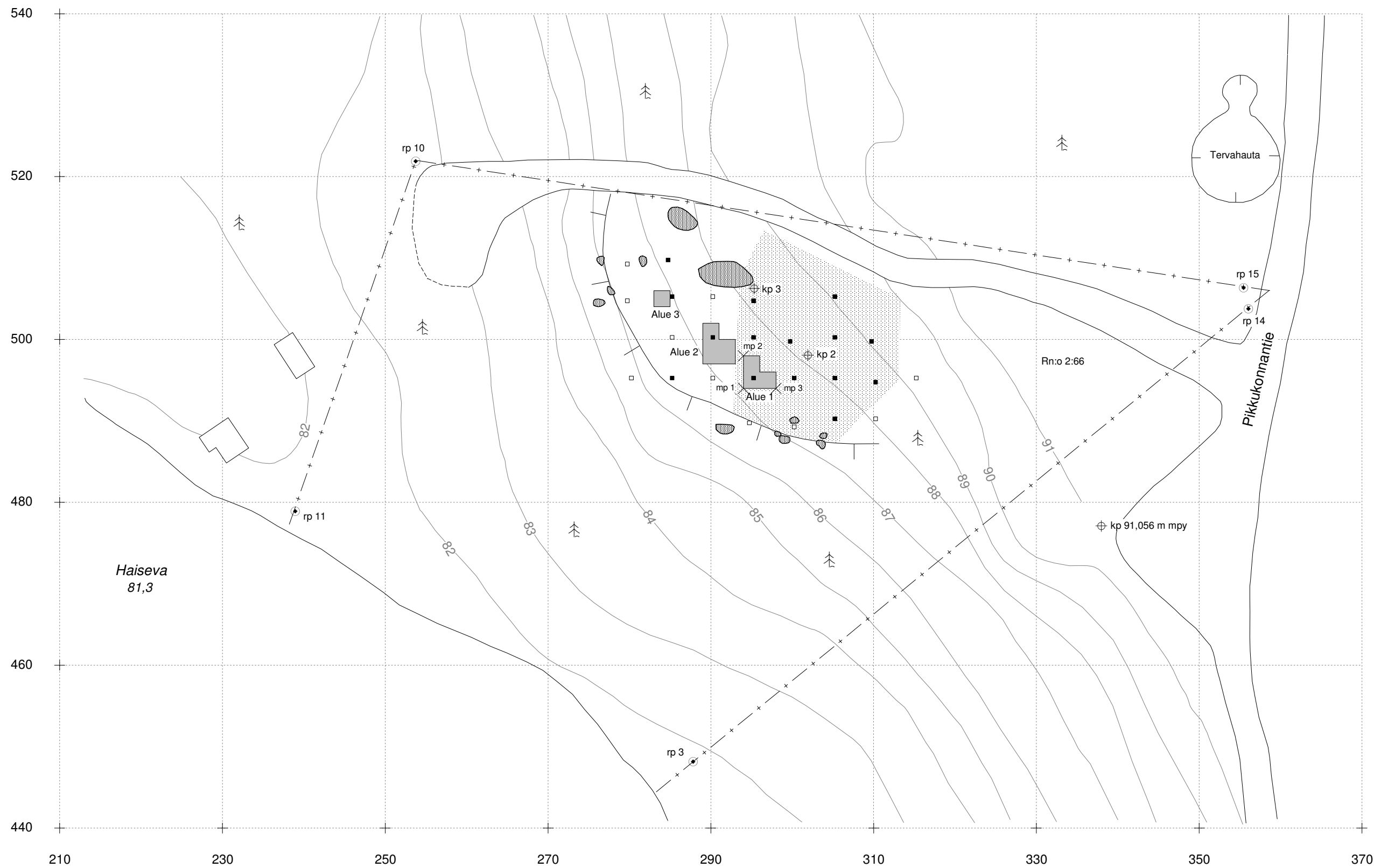
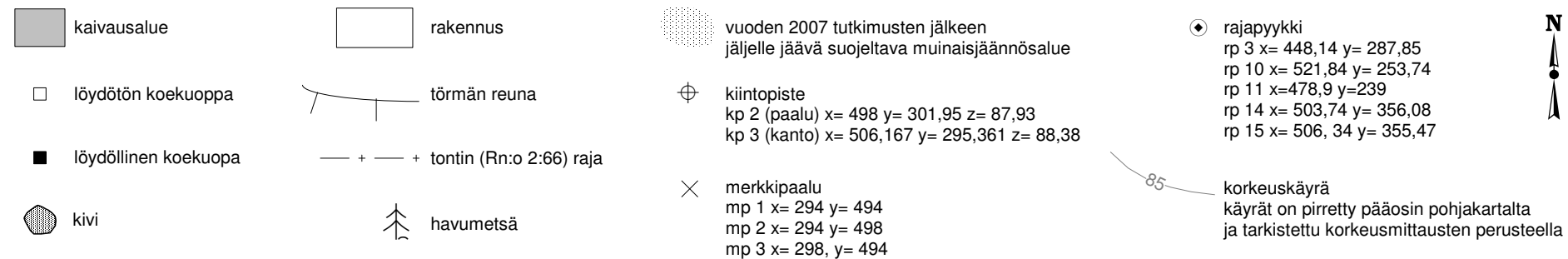
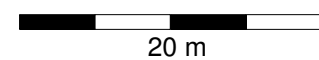
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

Yleiskartta 1:500

Piirt. & digit. Miikka Tallavaara

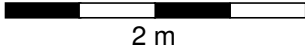
Pohjana Varkauden kaupungin kaavakartta

VARKAUS KONNANSALO 3

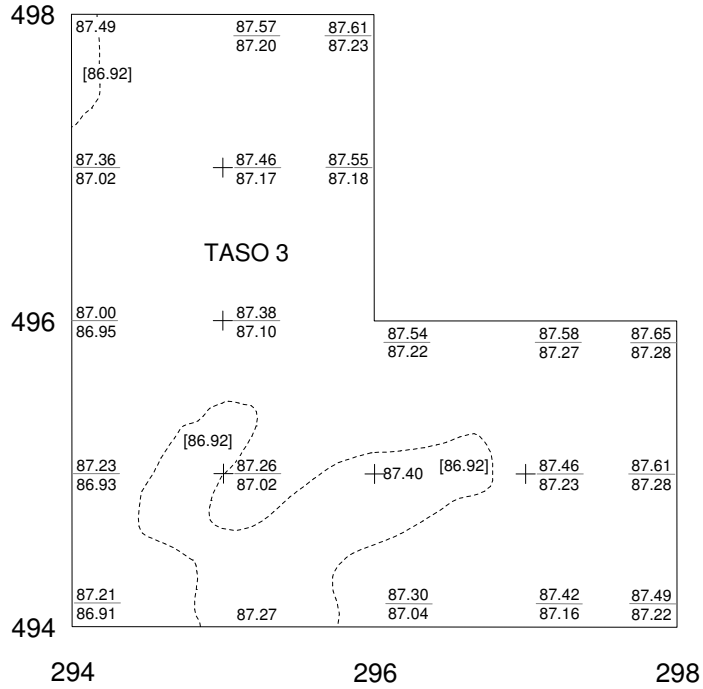
Petro Pesonen 2007

Tasokartta 1:50
 Alue 1, pinta- ja pohjavaaituskartta
 Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

86.01 korkeus m mpy

[86.92] featurena kaivetun alueen raja

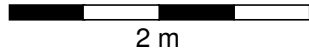
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

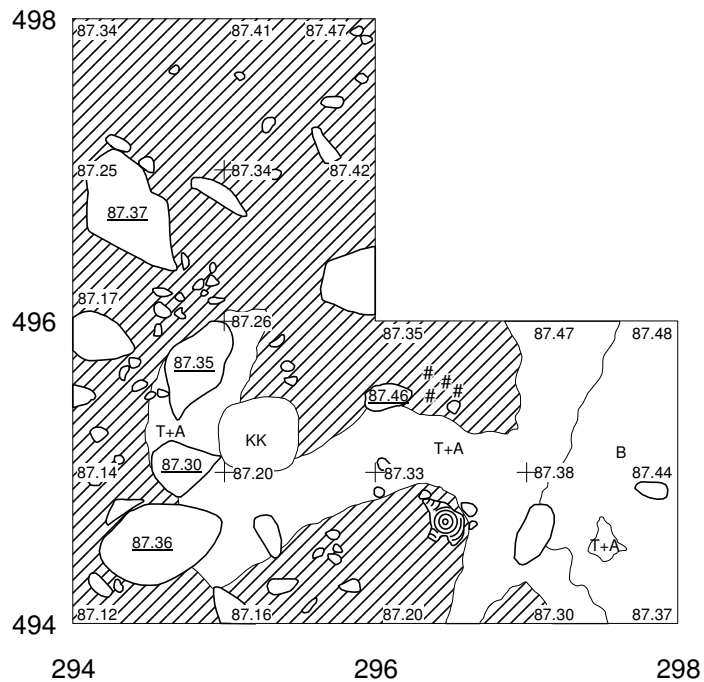
Tasokartta 1:50

Alue 1, taso 1

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

86.01	korkeus m mpy	KK	koekuoppa		kivi
	kanto/juuri	T+A	turve ja huuhtoutumiskerros	B	rikastumiskerros
	hiiliä		ruskea likamaa		

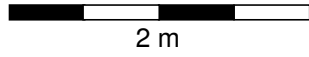
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

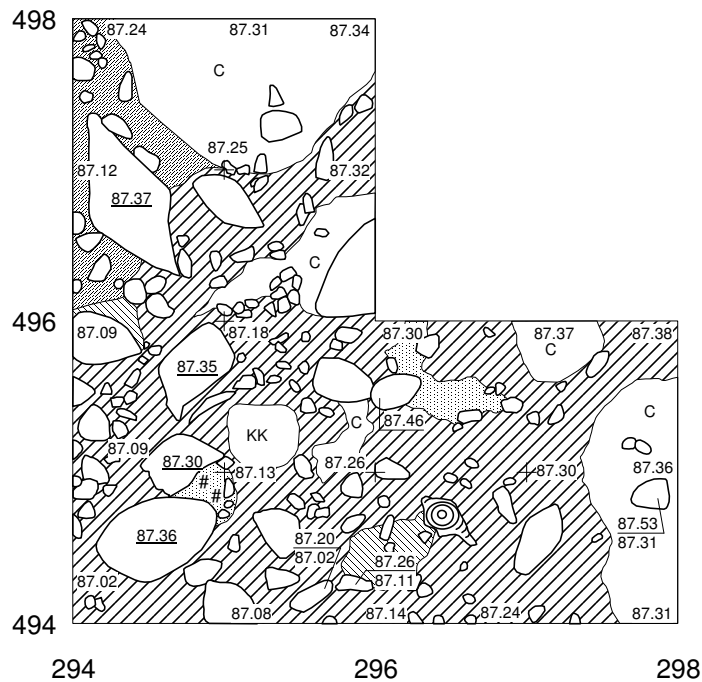
Tasokartta 1:50

Alue 1, taso 2

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

 korkeus m mpy	 koekuoppa	 kivi
 kanto/juuri	 pohjamaa	 hiiliä
 ruskea likamaa	 tummaruskea likamaa	 punaruskea likamaa
 tummanharmaa likamaa		

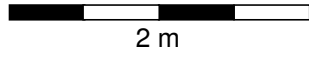
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

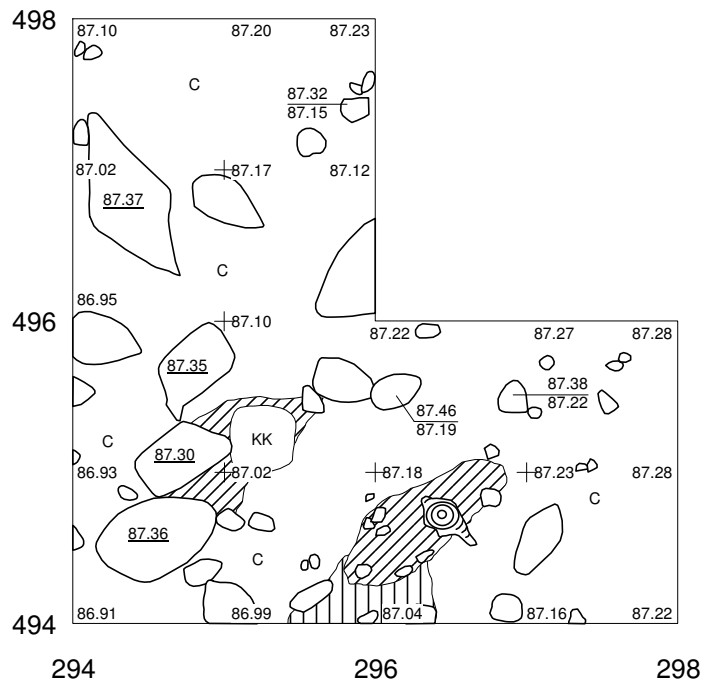
Tasokartta 1:50

Alue 1, taso 3

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

 korkeus m mpy	 koekuoppa	 kivi
 kanto/juuri	 pohjamaa	 ruskea likamaa
 vaaleanruskea likamaa		

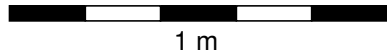
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

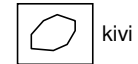
Profiilikartta 1:20

Alue 1, profiili 494-498/294 etelästä pohjoiseen (idästä)

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

87.20 korkeus m mpy

kivi

T turve

T+A turve ja huuhtoutumiskerros

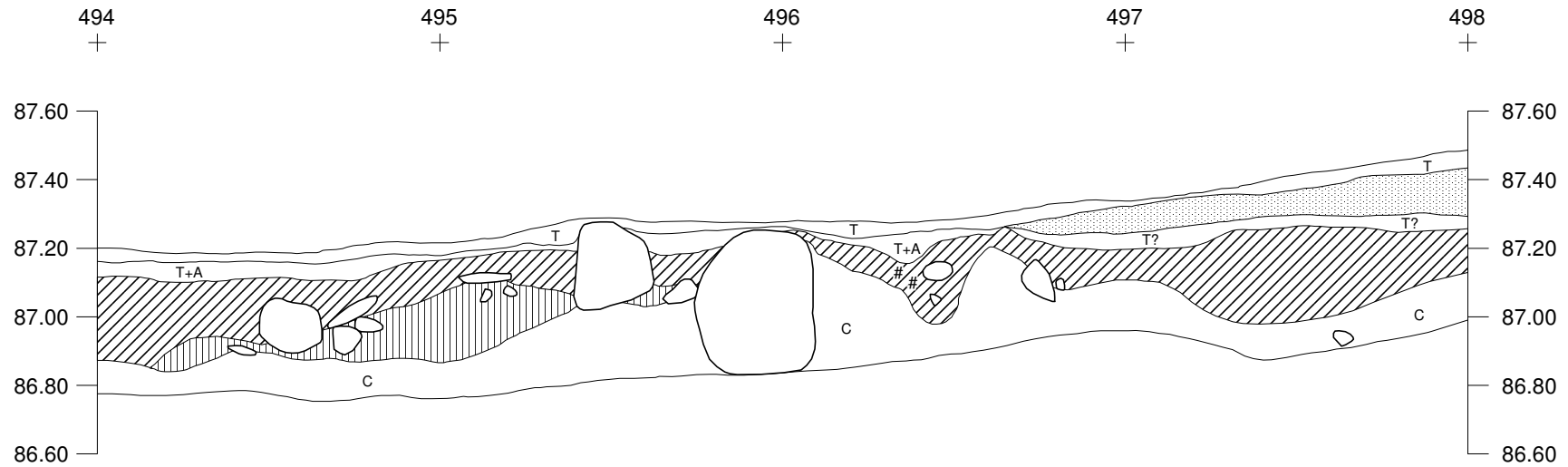
C pohjamaa

hiiliä

ruskea likamaa

vaaleanruskea likamaa

harmaa likamaa

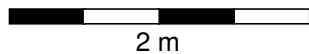
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

Tasokartta 1:50

Alue 2, pinta- ja pohjavaaituskartta

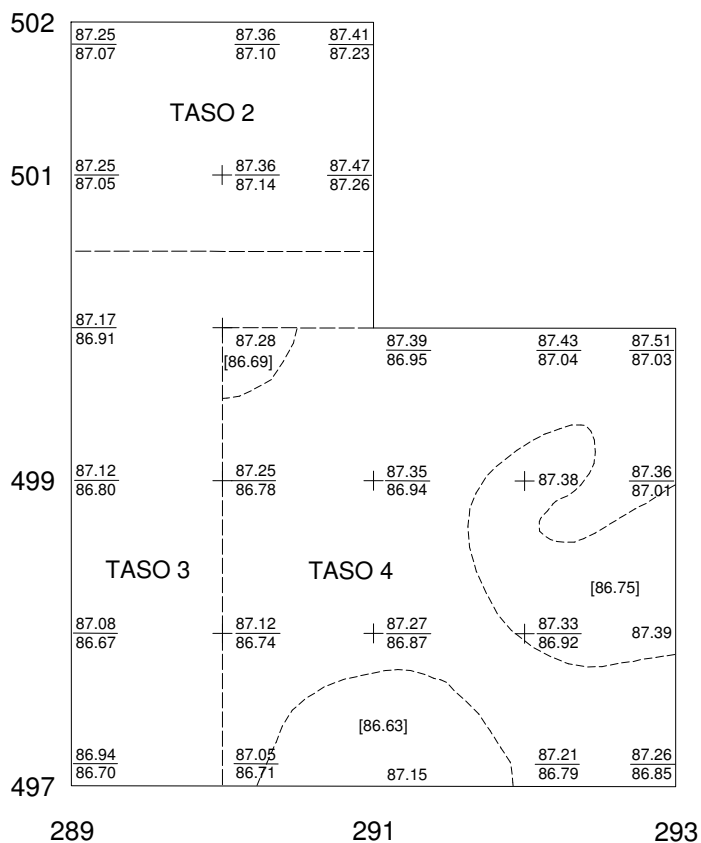
Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

86.01 korkeus m mpy

featurena kaivetun alueen raja

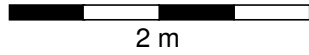
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

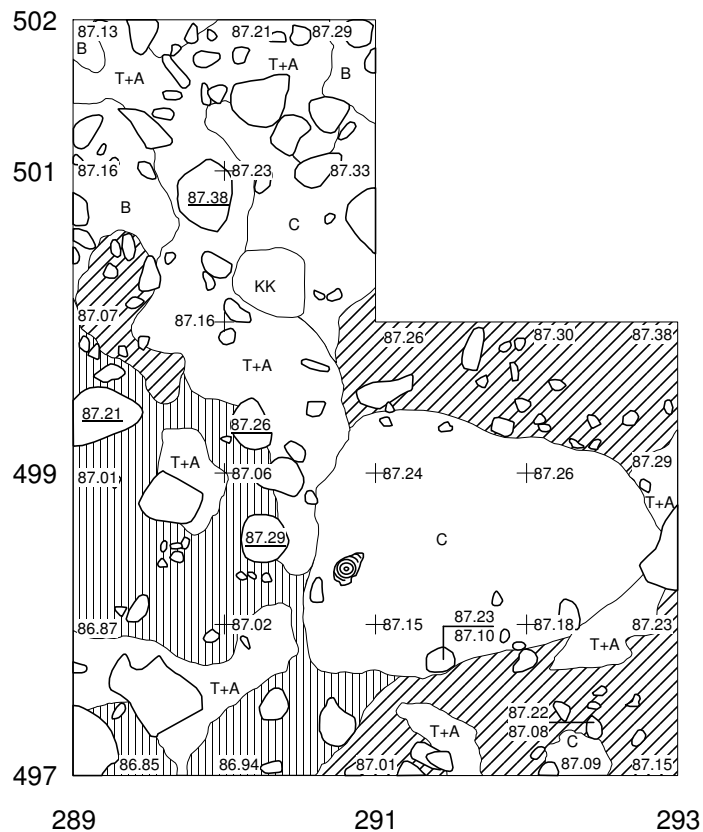
Tasokartta 1:50

Alue 2, taso 1

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

86.01	korkeus m mpy	KK	koekuoppa		kivi
	kanto/juuri	T+A	turve ja huuhtoutumiskerros	B	rikastumiskerros
C	pohjamaa		ruskea likamaa		vaaleanruskea likamaa

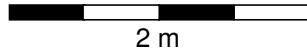
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

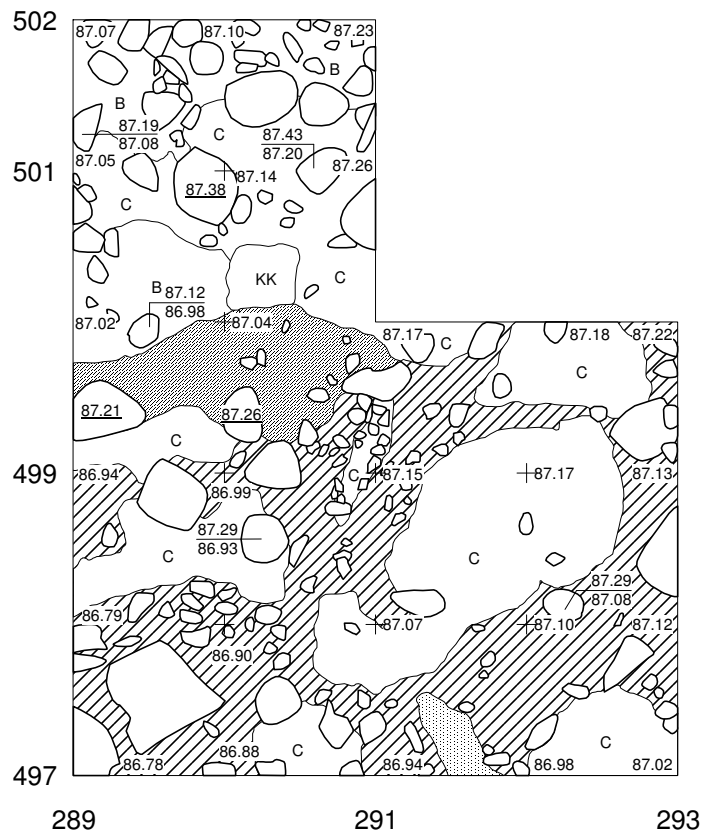
Tasokartta 1:50

Alue 2, taso 2

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

korkeus m mpy	koekuoppa	kivi
rikastumiskerros	pohjamaa	ruskea likamaa
tummanruskea likamaa	tummanharmaa likamaa	

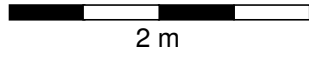
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

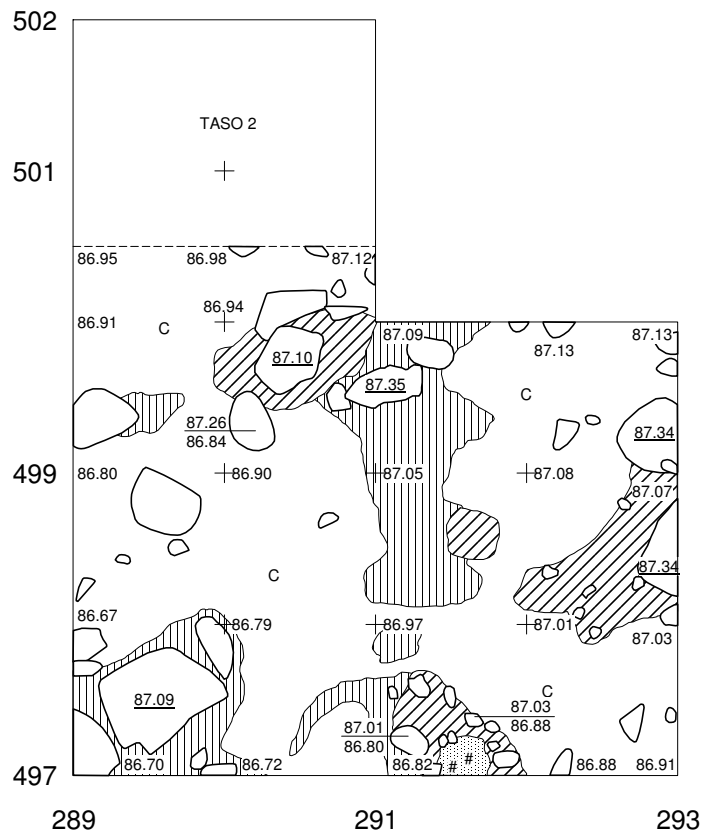
Tasokartta 1:50

Alue 2, taso 3

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">86.01</div> korkeus m mpy	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"></div> kivi	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;">C</div> pohjamaa
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"># #</div> hiiliä	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"></div> ruskea likamaa	<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"></div> vaaleanruskea likamaa
<div style="border: 1px solid black; padding: 2px; display: inline-block;"></div> tummanharmaa likamaa		

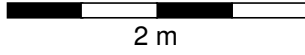
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

Tasokartta 1:50

Alue 3, pinta- ja pohjavaaituskartta

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

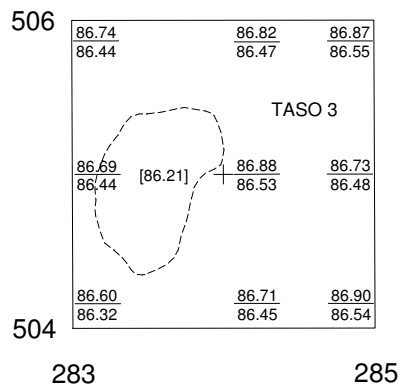

2 m

86.01 korkeus m mpy

featurena kaivetun alueen raja

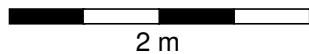
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

Tasokartta 1:50

Alue 3, taso 1

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

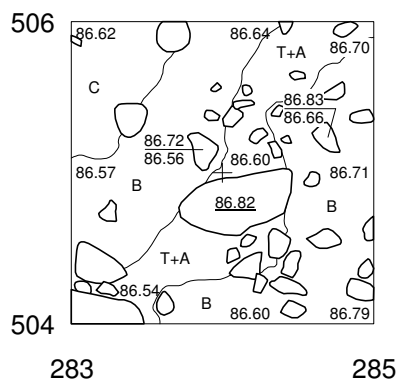
86.01 korkeus m mpy

 kivi

T+A turve ja huuhtoutumiskerros

B rikastumiskerros

C pohjamaa

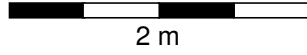
VARKAUS KONNANSALO 3

Petro Pesonen 2007

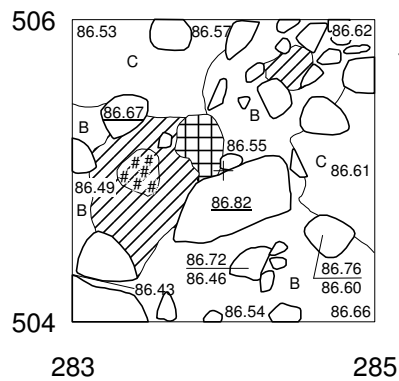
Tasokartta 1:50

Alue 3, taso 2

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara

 korkeus m mpy	 kivi	 rikastumiskerros
 pohjamaa	 hiiliä	 ruskea likamaa
 palomaa		

VARKAUS KONNANSALO 3

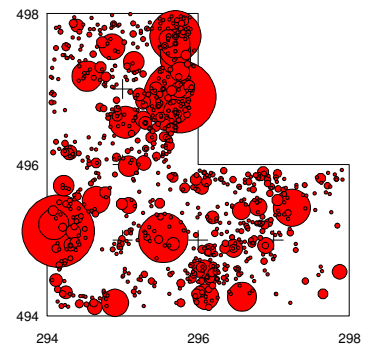
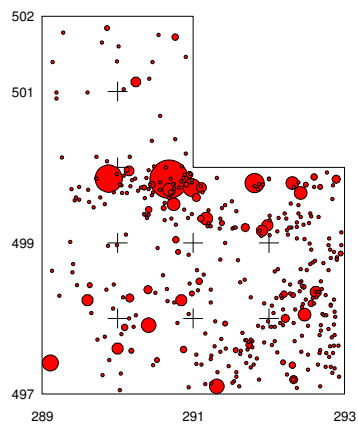
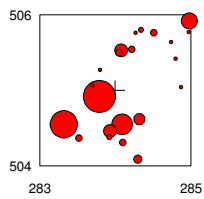
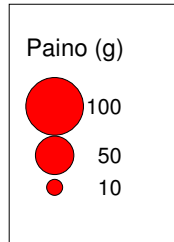
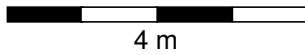
Petro Pesonen 2007

Levintäkartta 1:100

Kaikki löydöt (paino)

Alueet 1, 2 ja 3

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara & Petro Pesonen

VARKAUS KONNANSALO 3

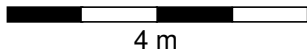
Petro Pesonen 2007

Levintäkartta 1:100

Keramiikka

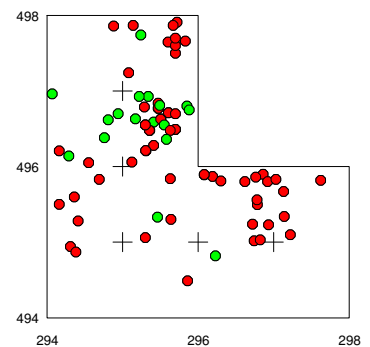
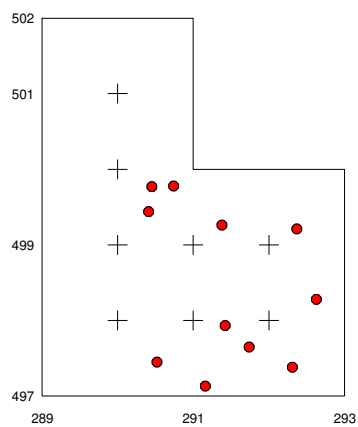
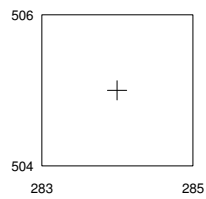
Alueet 1, 2 ja 3

Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara & Petro Pesonen

Keramiikka

- asbestikeramiikka (65)
- orgaanissekoitteinen keramiikka (24)

VARKAUS KONNANSALO 3

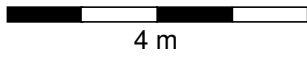
Petro Pesonen 2007

Levintäkartta 1:100

Kivet

Alueet 1, 2 ja 3

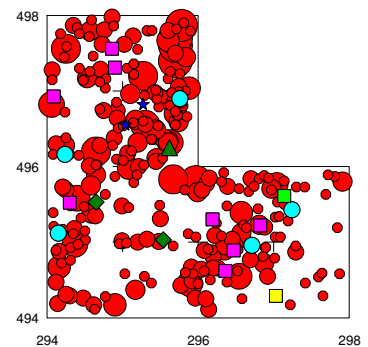
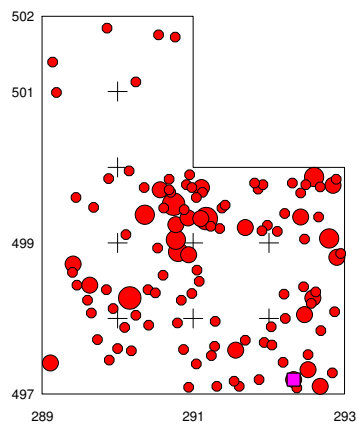
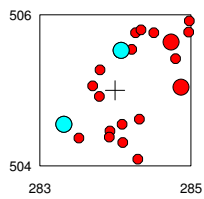
Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara & Petro Pesonen

Kvartsi-iskokset (kpl)

- ◆ Kivilajikappale (2)
- Kvartsiesine (1)
- ★ Kvartsiitti-iskoksia (2)
- Kvartsikaavin (9)
- Kvartsipora (1)
- Kvartsiydin (7)
- ▲ Siimanpaino (1)

VARKAUS KONNANSALO 3

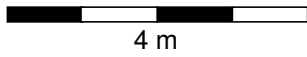
Petro Pesonen 2007

Levintäkartta 1:100

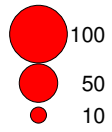
Palanut luu

Alueet 1, 2 ja 3

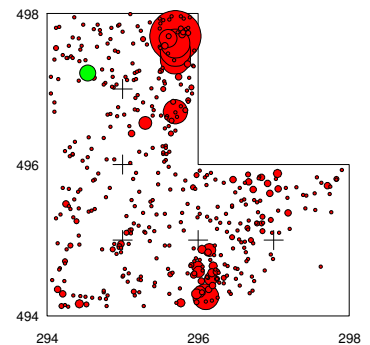
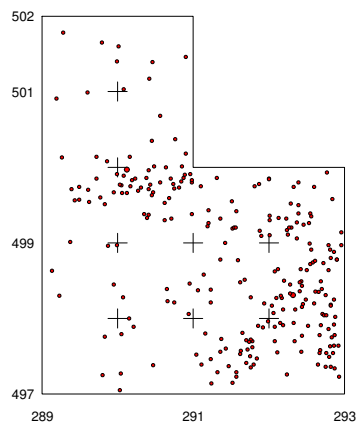
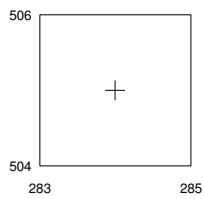
Piirt. ja digit. Miikka Tallavaara & Petro Pesonen

Paino (g)

● Luuesineen katkelma (1)

Kuva 1. Koekuopitus käynnissä. SE-NW. 5.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144601)

Kuva 2. Koekuoppaa 489/300 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. NW-SE. 5.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144602)

Kuva 3. Alueen 1 kerrosta 2 kaivetaan. NW-SE .7.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144608)

Kuva 4. Alue 1, taso 2. SE-NW. 11.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144609)

Kuva 5. Alue 1, taso 3. SE-NW. 14.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144613)

Kuva 6. Aluetta 1 täytetään, Meri Varonen. 15.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144616)

Kuva 7. Alue 2, taso 2. NW-SE. 12.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144610)

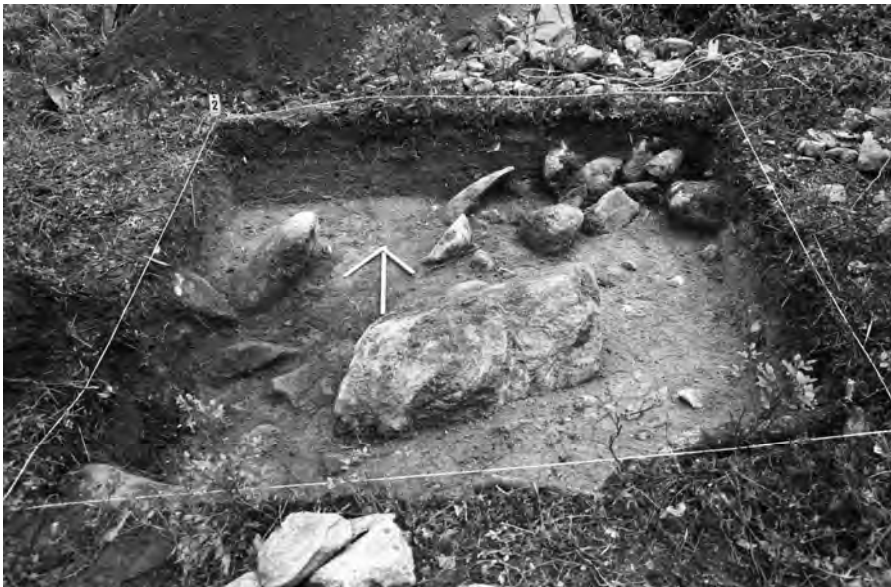
Kuva 8. Alue 2, taso 3. NW-SE. 14.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144614)

Kuva 9. Alue 2, taso 4. S-N. 15.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144617)

Kuva 10. Alueen 3 kerrosta 1 kaivetaan, Laija Simponen ja Satu O'Ceallacháin. E-W. 12.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144611)

Kuva 11. Alue 3, taso 3. S-N. 15.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144619)

Kuva 12. Kaivausalueen 3 kerrosta 3 kaivetaan, kuvassa Laija Simponen ja Noora Taipale.. Kuv. P. Pesonen. (f. 144618)

Kuva 13. Alueita täytetään. 15.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144621)

Kuva 14. Ryhmäkuv. Vasemmalta Noora Taipale, Meri Varonen, Miikka Tallavaara, Satu O'Ceallacháin ja Laija Simponen. 15.6.2007. Kuv. P. Pesonen. (f. 144622)